

DZISIAJ – ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY W LATACH 1995–2005

MISJA SZKOŁY

IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki, toruńska „Czwórka”, ma ambicję być szkołą elitarną w najlepszym tego słowa znaczeniu. Pragniemy wykształcić prawych, uczciwych i szlachetnych absolwentów, którzy bardzo dobrze zdają egzaminy maturalne, są przygotowani do kontynuowania nauki w uczelniach wyższych, podejmowania wyzwań, jakie niesie życie i XXI wiek. Widzimy szkołę naszą jako miejsce, gdzie szanujemy siebie nawzajem, uznajemy prawo każdego człowieka do wolności, do oryginalnego i kreatywnego myślenia.

Podstawą naszego działania jest rzetelne zdobywanie, pogłębianie i przekazywanie wiedzy w atmosferze odpowiedzialności, spokoju i bezpieczeństwa.

Dewizą naszą są słowa Jan Pawła II:

Nie lękajcie się wejść na drogę waszego powołania, nie lękajcie się szukać prawdy o sobie i otaczającym was świecie (...). Wiedza bowiem otwiera horyzonty i sprzyja duchowemu rozwojowi człowieka. Prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce się czegoś nauczyć.

50 LAT MINĘŁO...

Rok szkolny 1995/1996 upłynął w IV LO pod znakiem jubileuszu pięćdziesięciolecia IV LO. Obchody w gronie nauczycieli i uczniów rozpoczęły się w czasie Święta Szkoły w dniu jej patrona Tadeusza Kościuszki 24 marca pod hasłem „Niczego nie żałuję”. Pani dyrektor przypomniała historię IV LO. Uczniowie przygotowali program artystyczny, na który składały się piosenki z kolejnych dekad, symbolizujące zmieniającą się rzeczywistość.

Punktem kulminacyjnym jubileuszu był zjazd absolwentów w we wrześniu 1995 roku. Ponad 600 osób, absolwentów szkoły z różnych roczników, odbyło podróż sentymentalną śladami młodościowych przeżyć. Po mszy św. w Katedrze św. Janów zwiedzano szkołę i wystawę jej historii, każdy mógł się odnaleźć w swoim klasowym dzienniku. Odbyło się wmurowanie tablicy pamiątkowej ufundowanej przez absolwentów. Komitet organizacyjny pod kierownictwem pani Ewy Ruckiej-La Case zorganizował uroczyste spotkanie w Auli UMK, na którym zgromadzili się dawni profesorowie i obecne grono pedago-

Spotkanie grona nauczycielskiego z okazji jubileuszu 50-lecia IV LO

przygotowanym przez klasę IIIa, przypomniano, jak to „budowano nowy dom”, „kto na ławce wyrył serce”, jak z Perfektem przeżywało się „Autobiografię” pokolenia lat 80., wreszcie, w rytmie rocka, że tutaj, w IV Liceum, „wszystko może się zdarzyć”. Spotkanie absolwentów zakończył bal w Dworze Artusa.

Rok jubileuszu, podsumowań i spotkań absolwentów, sympatyków, nauczycieli i uczniów uświadomił nie tylko dokonania szkoły i jej miejsce w życiu i pejzażu Torunia oraz regionu, ale także, a może przede wszystkim, że IV LO to część biografii kilku pokoleń. Ta część, do której wiele osób chce wracać, często czyni to z sympatią i zachowuje w życzliwej pamięci.

W nowy wiek z nowym sztandarem. – marzec 2000 roku

giczne, liczne szeregi byłych i obecnych uczniów, a także szacowni goście. Odczytano listy gratulacyjne Ministra Edukacji Narodowej, Kuratora Oświaty, Biskupa Toruńskiego, kapitan AK pani Elżbiety Zawadzkiej oraz pozdrowienia i gratulacje od absolwentów zza oceanu. Na scenie zaprezentowały się pary mążżeńskie, które połączyła „Czwórka”. Szkolny zespół z lat 70. „Katarzynki” zaśpiewał swoje przeboje. Na spektaklu złożonym z piosenek pięćdziesięciolecia,

Z symbolicznym przełomem w życiu szkoły kojarzy się nam kolejny, skromniejszy już jubileusz 55-lecia. Dla nas był to jednak moment ważny, ponieważ w czasie Święta Szkoły w dniu 24 marca 2000r został przyjęty nowy sztandar IV Liceum Ogólnokształcącego. Widniejący na nim napis „HONOR, OJCZYZNA, NAUKA” to hasło najlepiej oddające polską tradycję, tak pięknie odcisniętą w życiu naszego patrona Tadeusza Kościuszki. Ten wielki i skromny jednocześnie Polak, którego cnoty i postawę warto zawsze przy-

prominać, pozostaje postacią prawdziwie ponadczasową i mimo różnych burz historycznych nietkniętą w swej szlachetności. Dlatego chcieliśmy naszym uczniom uzmysłowić to, co tak trafnie wyraziła Maria Janion: „Do Europy tak, ale z naszymi zmarłymi”, z naszą tradycją.

Poświęcenia sztandaru dokonał biskup toruński Andrzej Suski, a pani dyrektor Jolanta Krawczyk złożyła uroczyste ślubowanie.

MATEMATYKA BEZ TAJEMNIC

Matematyczne tradycje szkoły w minionym dziesięcioleciu kontynuowano bardzo owocnie. Autorzy klas matematycznych: „uniwersyteckiej” - prof. Zbigniew Bobiński i matematyczno-fizycznej - prof. Henryk Pawłowski rozwijali programy i różnorodne formy zajęć. W 1995 roku Wydział Matematyki i Informatyki UMK objął patronat nad klasą matematyczną, co potwierdzono umową podpisaną przez Dziekana prof. Daniela Simsona.

W latach 1991–2001 odbyło się 10 edycji Małej Olimpiady Matematycznej, której współautorem i głównym organizatorem był pan H. Pawłowski. W jej organizacji oprócz nauczycieli uczestniczyli absolwenci czwórki, studenci, a niekiedy już naukowcy – Joanna Karłowska, Paweł Rochman, Łukasz Kamiński, Paweł Kwiatkowski i Paulina Domagalska. Widać było, że pasje matematyczne nauczyciela przejęli jego uczniowie i pałeczkę w tej swoistej sztafecie przekazują dalej. Przedsięwzięcie, które – jak pisaliśmy poprzednio – zainicjowały dwie szkoły, rozrosło się. IV LO wielokrotnie gościło uczestników olimpiady z ponad stu liceów z całej Polski. Młodzi matematycy zmagali się w dwudniowych zawodach, ale także poznawali Toruń i oglądali spektakle w teatrze Wilama Horzycy oraz toruńskim Planetarium.

W 1998 uczeń „Czwórki”, którego nauczycielem był prof. H. Pawłowski, Maciej Kurowski odniósł wielki sukces. Za pracę na temat: „Uogólnione twierdzenie Bezouta” zdobył II nagrodę w Europejskim Konkursie Prac Młodych Naukowców.

W latach 2002–2004 pan Henryk Pawłowski stworzył własny program nauczania w nowym liceum i napisał podręczniki dla

Uczniowie w szrankach,
absolwenci w komisji
– Mała Olimpiada
Matematyczna łączy
pokolenia w „Czwórcę”

klas 1–3: „Matematyka. Zakres podstawowy i rozszerzony” oraz zbiory zadań, także dla olimpijczyków.

Pan Zbigniew Bobiński należał do grupy toruńskich i wrocławskich organizatorów Międzynarodowego Konkursu matematycznego „Kangur” w Polsce, w którym od początku, czyli 1992r., IV LO bierze bardzo liczny udział. Na terenie szkoły eliminacje prowadziła pani Mirosława Słocińska, a obecnie pani Barbara Postek. Uczniowie czwórki zdobywają wiele nagród głównych i rzeczowych. W tym roku Radomir Mastalerz uzyskał maksymalną liczbę 150 punktów na poziomie Student. W 2003r., w czasie międzynarodowego obozu laureatów Kangura w Niemczech uznanie organizatorów i uczestników zdobył Aleksander Zabłocki, uczeń czwórki, prezentując w języku angielskim znakomite rozwiązania zadań.

Dodatkową formą pracy z uczniami uzdolnionymi są koła matematyczne dla klas I i II oraz III i IV (a ostatnio I i II/III) prowadzone przez pana Z. Bobińskiego. Celem zajęć jest też przygotowanie uczniów do konkursów i olimpiad matematycznych, a owocem duża liczba uczestników zawodów II stopnia i eliminacji centralnych. Z myślą o rozwijaniu matematycznych pasji powstają też książki, których pan Zbigniew Bobiński jest współautorem: „Liga Zadaniowa” (2004), „Matematyka z wesołym Kangurem” czy seria książek popularnonaukowych – „Miniaturowe matematyczne”.

Specyfiką czwórki jest łączenie przez uczniów nauki ze studiami na UMK. Dotyczy to różnych przedmiotów, ale w latach 1995–2005 najliczniejszą grupę studentów stanowili uczniowie dwóch klas: „uniwersyteckiej” i matematyczno-fizycznej. Najczęściej studiowali jeden z wybranych przedmiotów, zaakceptowany przez opiekuna i Dziekana WMiI, zdobywając zaliczenia i zdając egzaminy na bardzo dobre oceny.

Najpełniejszą formą realizowania matematycznych pasji są olimpiady, w których na poziomie szkolnym bierze udział kilkudziesięciu uczniów. Podobnie jak w latach poprzednich niektórzy z nich docierają na sam szczyt. W 1995 roku uczniowie prof. Henryka Pawłowskiego Marcin Bortnik, Maciej Ogorzelski i Michał Goss zdobyli brązowe medale na Międzynarodowej Olimpiadzie w Toronto, a w 1996 Paweł Kwiatkowski z podobnym trofeum wrócił z Indii. Paulina Domagalska w 1998r. przywiozła brą-

„Traktuję uczniów po partnersku.” Profesor Henryk Pawłowski z olimpijczykami

zowy medal z Argentyny. Aleksander Zabłocki, uczeń prof. Z. Bobińskiego i prof. Marii Kobus został laureatem III miejsca olimpiady w Waszyngtonie w roku 2001 oraz zdobył II miejsce w Tokio w roku 2003.

NIE TYLKO LEKCJE – O CIEKAWYCH INICJATYWACH W IV LO

Życie szkoły w ciągu minionego dziesięciolecia wzbogacały różnorodne formy zajęć pozalekcyjnych, inicjowane przez nauczycieli i angażujące wielu uczniów. Właściwie każdy przedmiot wykształcił ciekawe formy kół, klubów i praktyk, które stały się tradycją naszego liceum.

Śmiało można powiedzieć, że do Europy wkraczaliśmy pod kierunkiem Klubu „Euroczwórka”, który powstał z inicjatywy nauczycielki historii pani Ilony Cichoń i rozwijał działalność pod jej opieką. W rozmaitych formach popularyzowano wiedzę na temat Wspólnoty Europejskiej. W kolejnych latach organizowano obchody Dnia Europy, a podczas konkursów tzw. panoram klasowych prezentowano kulturę, historię, tradycję i współczesność różnych krajów. Wymianie poglądów sprzyjały debaty między IV i V LO, jak np. ta z 13.03.1998r z udziałem gości: pana Jana Nowiny-Konopki i posła UW – Jana Wyrowińskiego. Prawdziwie pasjonujące okazały się szkolne eliminacje w Ogólnopolskim Konkursie Symulacji Negocjacji o Członkostwo Polski w Unii Europejskiej w 2000 r. Uczniowie, wchodząc w rolę negocjatorów, nie tylko z zapałem, ale i wnikliwym znawstwem przedmiotu, uświadamiali kolegom problemy stojące przed ich krajem. Okazali się mistrzami w swej roli, ponieważ zwyciężyli w etapie ogólnopolskim i cały zespół – Joanna Jóźwicka, Katarzyna Duda, Bartosz Myszkowski, Marek Wolski, Tomasz Kosobucki i Krzysztof Kmieciakowski – wyjechał wraz z opiekunką do Brukseli.

W 2002 roku zorganizowano Referendum Szkolne, dotyczące wstąpienia Polski do Unii, w którym 74% uczniów czwórki udzieliło odpowiedzi TAK, 25% – NIE. Ogół działań Euroczwórki pozwolił na zwycięstwo w kolejnym konkursie: „Moja szkoła w Unii Europejskiej”.

Zwycięska drużyna
ogólnopolskiego
Konkursu Negocjacji
o Członkostwo w Unii
Europejskiej

Historia, nawet ta odległa, a jeszcze bardziej współczesna – to dziedzina sporów. Dlatego nauczyciele tego przedmiotu, panie Ilona Cichoń i Gabriela Potocka, sięgnęły po formułę debat oxfordzkich, by w tej niebanalnej formie przybliżyć uczniom nie tylko fakty historyczne, ale i ich interpretację. Odbывające się corocznie debaty zbliżyły IV i V LO, którego drużyny stały w szranki pod kierunkiem pani Marii Jadczał. Uczniowie toczyli spory o rolę, jaką w historii odegrał Stanisław August Poniatowski, ale także na tematy: „Czy nieposłuszeństwo w państwie obywatelskim jest słuszne?” lub „Czy Polacy są antysemitami?”. Ciekawe i pełne emocji widowiska, nawet dotykając trudnych tematów, uczyły jednak kultury dyskusji i szacunku dla odmiennych poglądów, a każdym razie pozwoliły dogłębnie je poznać.

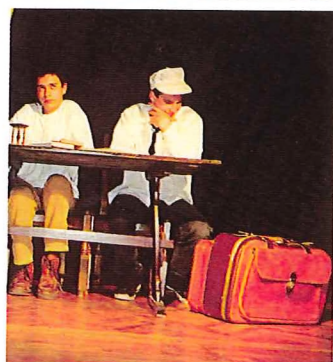
Pani Gabriela Potocka i Ilona Cichoń w ciągu kilku ostatnich lat przybliżają uczniom wiedzę prawną. Spora grupa uczestników Olimpiady Wiedzy o Prawach Człowieka pod ich kierunkiem rozwiązuje konkretne kazusy, a niektórzy uczniowie, np. Marek Puwalski, Hanna Maroń czy Joanna Górńska zdobyli najwyższe nagrody.

Tradycje szkolnych przedstawień istniały w IV LO od dawna. Święto Szkoły i inne uroczystości zawsze powiązane było z oprawą sceniczną, wystawiano fragmenty znanych dzieł lub scenariusze przygotowane przez uczniów. Okazją do kabaretowych skeczy, w których uczestniczą również nauczyciele, są coroczne potyczki klas I. Możemy się wówczas przeżyć w krzywym zwierciadle parodii, nieraz satyry, często wystawiane są pastisze znanych filmów i okazuje się, że np. klasa matematyczna Ie nie gorzej opanowała sztuki walki niż legendarny Neo z „Matrixa”.

Na dobre teatr wszedł do życia szkolnego w roku 2001, gdy Święto Szkoły przyjęło formułę Szkolnego Festiwalu Nauki i Sztuki. W czasie panoram wiele klas przygotowało ciekawe spektakle, np. klasa biologiczna pod kierunkiem pani Gabrieli Cymerskiej – własną wersję „Chłopów” Reymonta. W konkursie zwyciężyły trzy spektakle klas humanistycznych – przedstawienie na motywach tekstów romantycznych klasy IIa, w której języka polskiego uczyła pani M. Kuczkowska, reżyserem zaś był późniejszy adept sztuki aktorskiej Marek Kossakowski, oraz dwa przedstawienia klas pani Małgorzaty Puzio. I a wystawiła sztukę „Tygrys” na motywach „Męczeństwa Piotra O’Heya” S. Mrożka oraz „Aktora” B. Schaefera.

W roku 2003 również klasy humanistyczne pod kierunkiem pani Małgorzaty Puzio przygotowały na Festiwal Nauki i Sztuki współczesną komedię „Parzyści” oraz inscenizację pt. „Nowocześni” na motywach „Ferdynanduska”, wiążąc to z trwającym właśnie Rokiem Gombrowiczowskim. Prezentując spektakle na przeglądach wymieniamy doświadczenia z innymi

Maja Uzarowicz
i Mateusz Trawiński
w sztuce „Tygrys” Damian
Jasiński jako Aktor
i Patryk Rzymyszkiewicz
w roli Bagażowego
w sztuce B. Schaeffera

szkołami, np. I i V LO. Choć inscenizacje to przede wszystkim znakomita zabawa w teatr, to jednak ujawniają się też prawdziwe talenty, jak np. Marek Kossakowski, Mateusz Trawiński, Maja Uzarowicz, Damian Jasiński, Patryk Rzymyszkiewicz, Rafał Wojtczak, Bartosz Janus, Aleksandra Borowska czy Łukasz Rzymyszkiewicz.. Jubileuszowy rok szkolny 2004/2005 rozpoczęliśmy spektaklem „Nazwę cię Kościuszką”, którego autorką jest pani Barbara Wachowicz, a współreżyserem polonistka Małgorzata Puzio. Naczelnika w różnych chwilach jego życia znakomicie zagrał Tomasz Tokarski, a w role dam jego serca z wielkim talentem wcieliły się Karolina Drażek i Agnieszka Mincer.

Szkolne festiwale to również okazja do zaprezentowania własnej twórczości literackiej w konkursach poetyckich, do spotkań z ludźmi nauki i sztuki, do organizowania sesji naukowych, np. z dziedziny biologii czy fizyki.

„Moja szkoła – szkoła przedsiębiorczości” mogą powiedzieć uczniowie IV LO. W 1997 roku zdobyliśmy pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie ogłoszonym pod tym hasłem. Uczennice Barbara Karnowska, Anna Jaskólska i Karolina Bajor przedstawiły zrealizowany projekt „Panoramy Europejskie” i uzyskały dla szkoły fundusze przeznaczone na zainstalowanie radiowęzła.

W 1997 r. IV LO pod kierunkiem nauczyciela geografii, potem wicedyrektora pana Andrzeja Czyżewskiego rozpoczęło realizację programu edukacyjnego Ekonomia Stosowana we współpracy z Centrum Młodzieżowej Przedsiębiorczości przy Fundacji Stefana Batorego. Kilku dziesięciu uczniów corocznie uczestniczy w dwóch formach działań: komputerowej symulacji zarządzania Firmą „MESE” i praktycznym prowadzeniu konkretnych firm uczniowskich. W pierwszej z nich, rywalizując z uczniami i studentami z kilkudziesięciu krajów, drużyny z czwórki osiągnęły wiele. W 2001 r. zespół w składzie R. Koziołek, Ł. Pietrzak i Ł. Zygmanski znalazł się w ścisłym finale 8 najlepszych zespołów w Europie, a w 2003 r. P. Majewski i W. Waczyński zajęli w finale europejskim 7 miejsce.

Prowadząc firmy, uczniowie produkują i sprzedają rzeczywiste wyroby, jak np. papier czerpany czy multimedialne programy komputerowe. Trzykrotnie firmy AtrNowa, FiA oraz Harrem reprezentowały szkołę wśród najlepszych w kraju na ogólnopolskich targach firm uczniowskich PRODUKCIAK w Gdyni i Warszawie.

Uczniowie IV LO Roman Koziołek w 2001r. i Bartłomiej Katkowski w 2003r. reprezentowali polską młodzież na światowej konferencji Global Trade Institute w Chicago. Co roku uczestniczy w niej 100 młodych ludzi ze wszystkich

Twórcy firmy
uczniowskiej
ArtNowa z opiekunem
prof. Andrzejem
Czyżewskim

krajów świata, którzy wyróżnili się w realizacji programów Junior Archivement.

Bogaty zakres zajęć pozalekcyjnych związany jest z profilem klas medycznych z rozszerzonym programem biologii, chemii i fizyki. Cele programu nie wyczerpują się tylko w dydaktyce. Istotnym założeniem jest przybliżenie młodzieży specyfiki obcowania z ludźmi chorymi i niepełnosprawnymi, wykształcenie postaw wrażliwości, tolerancji i odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale także za innych ludzi. Młodzież z klas medycznych pomaga niepełnosprawnym dzieciom, spełniając przez wiele godzin funkcje pomocnicze w ich usprawnianiu fizycznym i dbając o właściwe uspołecznienie. Organizacja szkolnych kiermaszów pozwala zebrać pieniądze na prezenty gwiazdkowe dla osieroconych dzieci.

Drugi typ zajęć pozalekcyjnych to uczestnictwo w konferencjach, sesjach naukowych, wykładach i szkoleniach, często o zasięgu ogólnopolskim, przybliżających np. specyfikę pierwszej pomocy przedmedycznej, profilaktyki antynowotworowej (w ramach współpracy z Centrum Onkologii w Bydgoszczy) czy mechanizmy uzależnień. Opiekunki klas medycznych, panie A. Pierzkalska i M. Białek, podjęły stałą współpracę z UMK w Toruniu i UW, uczestnicząc z młodzieżą w niektórych wykładach i zajęciach dla młodzieży licealnej, np. na temat chorób genetycznych człowieka czy żywności modyfikowanej genetycznie.

W zakresie zainteresowań klas medycznych pozostaje również ekologia. Corocznie kilka lub kilkanaście osób startuje w Olimpiadzie Ekologicznej i konkursach, np. w 2004/2005r. Natalia Grotowska uzyskała tytuł finalisty zawodów centralnych. Na stałe wpisały się w życie szkoły akcje organizowane przez uczniów tych klas: sprzątanie świata, ratowanie kasztanowców czy zbieranie surowców wtórnych.

SPORTOWE ŻYCIE W „CZWÓRCIE”

W minionej dekadzie sport przekroczył mury „Czwórki” i stał się dziedziną integrującą wiele szkół z Torunia, a nawet innych miast. Rozgrywany przez 9 lat Turniej o Puchar Dyrektora IV LO w 1995r. przekształcił się w Toruńską Ligę Koszykówki. W imprezie organizowanej przez nauczyciela wf prof. Andrzeja Piwońskiego oraz licznych uczniów i absolwentów IVLO już w pierwszej edycji wzięło udział 30 szkół i ponad 400 zawodników.

W połowie sezonu rozgrywany jest słynny Mecz Gwiazd, najlepszych zawodników z drużyn Wschodu i Zachodu. W 2001 r. tytuł najlepszego zawodnika meczu uzyskał Sławomir Murowicki z IV LO. Drużynom koszykówki chłopców (II miejsce w Zawodach Wojewódzkich w 1998r) nie ustępują dziewczęta, które w 1999r. pod opieką prof. Danuty Szczepchowiak i dowództwem Jystyny Ziemlewskiej zajęły I miejsce w Toruniu

i województwie. Najlepsza zawodniczka Ewelina Lamparska została później reprezentantką Polski w koszykówce. Toruńska Liga świętowała w 2005r. swój Jubileusz. Wysoko ceniona przez Polski Związek Koszykówki, uznana została za najlepszą tego typu imprezę w kraju. Obsługa medialną zajmują się uczniowie i absolwenci, zdobywając w ten sposób doświadczenia owocujące w przyszłości. Jakub Pieczatowski, redaktor ligowej gazety, jest obecnie komentatorem EUROSPORTU. W redakcji sportowej toruńskich Nowości pracują również absolwenci czwórki. Własną stronę internetową (liga.loiv.torun.pl) tworzyli i tworzą uczniowie i absolwenci, min. Krzysztof Dzierżak i Łukasz Piwoński.

Inna ciekawa impreza organizowana przez IV LO to np. I Toruński Turniej Stretballa, który odbył się w 1997r. Szkoła została wówczas wyróżniona w konkursie Nowości „Kosz przy każdej ulicy”.

W latach 2001 i 2003 nauczyciele i uczniowie IV LO zorganizowali międzynarodowe turnieje koszykarskie. W pierwszym z nich o Puchar Prezesa Wspólnoty Polskiej walczyły drużyny z Litwy - Solecznik, Ejszyszek i Trok. W I Turnieju Miast Partnerskich o Puchar Prezydenta Torunia udział wzięły drużyny z Getyngi, Lejdy, Kaliningradu i Żyliny w Słowacji. Młodzież poznawała też miasto i region, a uczniowie czwórki pełnili rolę tłumaczy, przewodników i opiekunów grup. Sport to –jak widać- również sposób integracji, poznawania- już sąsiadów z Europy i nawiązywania przyjaźni. Zawsze też możemy liczyć na absolwentów i sympatyków „Czwórki”, wśród których znaleźli się sponsorzy wymienionych imprez w osobach Elżbiety Matlejewskiej, Michała Jackowiaka, Marka Deręgowskiego, Tomasza Stasika i Zbigniewa Kłownowskiego. Gościny zawodom udzielały inne szkoły, np. VIII czy X LO, ponieważ niestety czwórka nie posiada pełnowymiarowej sali gimnastycznej. Na decyzję władz w sprawie tej inwestycji czekamy od lat...

Uczniowie czwórki osiągają sukcesy na arenie krajowej, a nawet międzynarodowej.

W 1997 roku Agata Smetaniuk zajęła II miejsce w Mistrzostwach Świata w Karate w Japonii, a później wielokrotnie była mistrzynią Europy i Polski. W 1999r Łukasz Demel (obecnie student AWF) został mistrzem Polski w boksie. W 2000r. Ewelinę Lamparską (w tej chwili zawodniczkę I ligi koszykówki) włączono do reprezentacji Polski. W 2005 r. Mateusz Rybicki został wicemistrzem Polski w Koszykówce Juniorów.

W codziennym życiu szkoły sport jest popularny i angażuje wielu uczniów, stanowiąc dla nich ważny, obok nauki, sposób na życie. Szkolne Igrzyska Sportowe to ogół imprez obejmujących wiele dyscyplin: piłkę nożną, koszykówkę, siatkówkę, pływanie, tenis ziemny i stołowy, marsze na orientację, a także turystykę pieszą i rowerową (w sobotnich zajęciach fakultatywnych bierze udział często ok. 100 osób). Oczywiście liczą się zwycięstwa, np. III miejsce ciągle mocnej drużyny dziewcząt w koszykówce (kapitan Dagna Szczechowiak), ale

Reprezentacja IV LO
w koszykówce
z opiekunem
prof. Andrzejem
Piwońskim

bardziej może atmosfera meczów, wszechstronny rozwój osobowości, przyjemność zmagania i radość, którą można odczuć tylko na boisku, basenie czy bieżni. Warto zauważyć, że najlepszy sportowiec IV LO w roku 2005, Przemysław Boruta, to również znakomity uczeń osiągały najwyższe oceny.

IV Liceum Ogólnokształcące za swoje zaangażowanie w życie sportowe miasta i organizację imprez w 2005 r. otrzymało Puchar Prezydenta Miasta Torunia. Nauczyciel wychowania fizycznego, animator i organizator większości imprez, pan Andrzej Piwoński uhonorowany został medalem Zarządu Głównego Szkolnego Związku Sportowego oraz w 2002r. Nagrodą Prezydenta Torunia „za szczególne osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej”.

W JAKICH KIERUNKACH WYRUSZALIŚMY W ŚWIAT

Lata dziewięćdziesiąte sprzyjały częstym wyjazdom. Ciekawi świata, do którego dostęp otwierał się szerzej, wyjeżdżaliśmy do różnych krajów. Stałą praktyką w klasach z rozszerzonym językiem angielskim i językiem francuskim stały się wyjazdy do Paryża, połączone ze zwie-

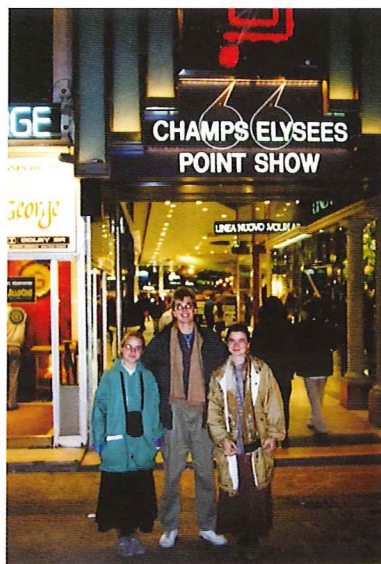
dzaniem Brukseli lub Strasburga, organizowane przez romanistę, pana Czesława Grabowskiego i polonistkę Małgorzatę Puzio. Zdarzało nam się spotykać polskich posłów, m.in. marszałka Aleksandra Małachowskiego, u wrót Parlamentu Europejskiego w Strasburgu. Zwiedzanie Luwru, Wersalu i innych historycznych miejsc było dla uczniów lekcją historii, którą sami przygotowywali i prowadzili, wchodząc w role przewodników.

W 1999 roku nawiązaliśmy kontakty z Lycee F.Mauriac w Bordeaux i klasa IIIa wyjechała tam z dłuższą wizytą. Poznaliśmy system nauczania we francuskim liceum, odbyliśmy wspólne lekcje i nawiązaliśmy ciekawe przyjaźnie. W naszej podróży na południe dotarliśmy aż do Lour i San Sebastian.

W latach 1995 i 1996 miała miejsce wymiana młodzieży z IV LO i uczniów szkół z Sankt Petersburga.

W 1997 roku szlak wycieczki szkolnej wiódł do South Cerney w hrabstwie Gloucester w Anglii, a rok później zadzierzgnęły się bardzo serdeczne więzi IV LO z polską szkołą w Suderwie niedaleko Wilna. Ich inicjatorami byli uczniowie klasy IIIId oraz nauczyciele – wychowawca pan Andrzej Piwoński i nauczycielka geografii oraz wytrawna podróżniczka i organizatorka licznych wyjazdów pani Urszula Pietrucień. Poznając historię i współczesność Polaków na Wschodzie, spotkali się ze wzruszającym przyjęciem. W Suderwie gościli także nauczyciele naszej szkoły, a we wrześniu 2001 roku przyjechali do nas uczniowie i nauczyciele z Litwy. Dyrektorki obu szkół – panie Jolanta Krawczyk i Teresa Młyńska – podpisały porozumienie o współpracy oraz wymianie doświadczeń między nauczycielami i uczniami. Składając rewizytę w maju 2001 roku w niezwykle uroczysty sposób obchodziliśmy Święto Konstytucji 3 maja, odbierając lekcję patriotyzmu i kultywowania narodowej tradycji przez młodzież Szkoły Podstawowej w Suderwie.

Uczniowie czwórki poznawali też instytucje europejskie. Grupa zwycięzców w konkursie „Symulacje negocjacji o członkostwo Polski w Unii” pod opieką pani prof. I. Cichoń w 2001 r. zwiedzała gmach Komisji Europejskiej w Brukseli oraz Kolegium Europejskie w Brugii.

Byliśmy na Polach
Elizejskich...
uczniowie klasy IIIa
w Paryżu

Dyrektor szkoły
w Suderwie na Litwie
pani Teresa Młyńska
i dyrektor IV LO
Jolanta Krawczyk
podpisują porozumienie
o współpracy

WYJAZDY NAUKOWE, SYMPOZJA, PROJEKTY

W całej minionej dekadzie nasi nauczyciele i uczniowie wyjeżdżali również w celach naukowych. W 1995 roku prof. I. Cichoń uczestniczyła w konferencji dotyczącej Holocaustu i stosunków polsko-żydowskich, która odbywała się w Izraelu. „XXI wiek – wyzwanie dla edukacji” – w konferencji pod takim hasłem, odbywającej się w 1997 r. Salzburgu, wzięła udział anglistka, pani Beata Tomaszewska. Zgromadziło się tam wiele znakomitych osób z całego świata, min. Hilary Clinton.

Do Waszyngtonu dwukrotnie wyjeżdżali uczniowie Tomasz Surdykowski (w 2002 r.) oraz Krzysztof Skonieczny i Joanna Górską (w 2004 r.). Zostali zwycięzcami prestiżowego konkursu organizowanego przez międzynarodową organizację Presidential Classroom. Pobyt w USA obejmował nie tylko zwiedzanie miasta i instytucji rządowych oraz międzynarodowych, ale również udział w Spotkaniu Przyszłych Przywódców Świata.

Przedstawicielka „Euroczwórki” – Joanna Jóźwicka – w dniu 7 lutego 2001r. wraz z trzynastoma licealistami z całego kraju uczestniczyła w roboczej wizycie Prezesa Rady Ministrów Jerzego Buzka w Królestwie Szwecji.

Uzdolnieni uczniowie czwórki korzystali też z szans nauki i studiów za granicą. W 1996 Dobrosława Siemianowska w drodze konkursu

Z Panem premierem
w wielkim świecie
– Dorota Jóźwicka,
uczestniczka wizyty
premiera Jerzego Buzka
w Sztokholmie

uzyskała stypendium Fundacji Stefana Batorego i spędziła rok w prywatnej szkole średniej w Anglii. Wieloletni stypendysta Funduszu na Rzecz Dzieci, Stanisław Adamiak, wyjechał na rok do kolegium o profilu klasycznym w Anglii, a dwa lata później podążył jego śladem do tej samej uczelni Damian Jasiński.

W ramach akcji „Równać Szanse 2003 – Szkoły Partnerskie” powstał projekt pod patronatem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży pod hasłem „Historia w murach zapisana”. Wzięli w nim udział uczniowie dwóch szkół: klasa Ib z IV LO i pierwszoklasiści z Gimnazjum nr 2 w Grębocinie. Pod kierunkiem wychowawczyni prof. M. Kuczkowskiej i nauczycielki historii prof. I. Cichoń zwiedzali zabytkowe budowle, dokumentowali ich dzieje i redagowali przewodnik oraz nakręcali film na podstawie zebranych materiałów. Praca naukowa zbliżyła młodzież oraz pedagogów obu szkół, dała szansę integracji oraz rozwoju zainteresowań.

Najnowszy projekt międzynarodowej współpracy w ramach programu Socrates Comenius realizuje wraz z młodzieżą klasy Ia od roku 2005 pani Agnieszka Bandrowska. Na przełomie września i października 2004 r. wzięła ona udział w seminarium międzynarodowym w Brukseli. Chęć uczestniczenia w projekcie przewidzianym na trzy lata zadeklarowała Francja i Słowenia. Ideą projektu jest pogodzenie uczestnictwa w Unii Europejskiej z poczuciem i zachowaniem tożsamości narodowej. Dlatego przewiduje on w kolejnych fazach pracę poznawczą we własnym środowisku, a później wymianę kulturową połączoną z wystawami i folderami opracowanymi przez uczniów.

NASI GOŚCIE

Wizyta Marszałek Senatu
pani Alicji Grześkowiak
w IV LO

W progach IV Liceum Ogólnokształcącego mieliśmy zaszczyt gościć znakomite osoby z kręgu nauki, polityki i kultury. Wizyty te wzbogacały życie szkoły i uczniów, ale także utwierdzały nas w przekonaniu, że mamy życzliwych sympatyków, a nawet przyjaciół.

Kilka wizyt w IV LO złożyła Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej pani Alicja Grześkowiak. W czasie pierwszej z nich przybliżyła uczniom zasady parlamentaryzmu i przebieg prac nad projektem konstytucji. Później – o czym już wspomniano – przedstawiła naszą szkołę gronu parlamentarzystów z Rady Europy. W trakcie ostatniej wizyty 24.04.1999 roku w dowód uznania za wyniki w nauce i sukcesy w olimpiadach Pani Marszałek wręczyła szkole Medal Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Obdarowała też nas reprintem Konstytucji 3 Maja. W trakcie spotkania z gronem pedagogicznym mówiła o swojej działalności w sferze poli-

tycznej i publicznej. W kronice szkolnej napisała: „życzę, by nie zabrakło nigdy miłości do własnej szkoły, dumy z jej dokonań i więzi, które na całe życie łączyć będą Profesorów i uczniów w jedną wspólnotę”

W trudną dziedzinę polityki, a szczególnie procesu integracji Polski z Unią Europejską wprowadzali nas politycy różnych opcji. W 1998 roku debacie uczniów na ten temat przysłuchiwali się goście specjaliści – pan Jan Nowina Konopka oraz poseł Unii Wolności – Jan Wyrowiński. 20 marca 2000 r. odbyła się w IV LO debata na temat: „Jak partie polityczne widzą przystąpienie Polski do Unii Europejskiej” z udziałem posła SLD pana Bogdana Lewandowskiego, posła UW pana Jana Wyrowińskiego oraz posła AWS pana Michała Wojtczaka.

Debata europejska
z udziałem
posłów Bogdana
Lewandowskiego,
Michała Wojtczaka
i Jana Wyrowińskiego

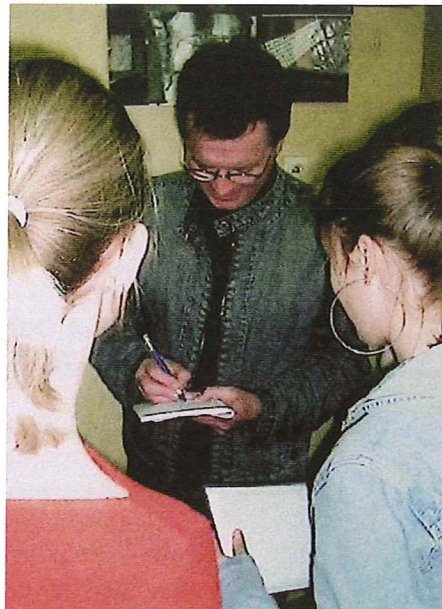
Dwukrotnie w murach IV LO gościła Pani Barbara Wachowicz, obdarzona mianem „Pisarki losu polskiego”. 6 listopada 2001 r. wygłosiła pasjonujący i wzruszający wykład o życiu i działalności Tadeusza Kościuszki zarówno w ojczyźnie, jak i w Stanach Zjednoczonych.

We wrześniu 2004 roku wizyta pani Barbary Wachowicz uświetniła inaugurację obchodów 60-lecia IV LO. W czasie prelekcji „mistrzyni języka polskiego” przedstawiała losy Naczelnika opisane w książce „Nazwę cię Kościuszek”. Mieliśmy też okazję obejrzeć wystawę – plon podróży autorki przez 15 stanów USA szlakiem bitewnym Tadeusza Kościuszki. Przedstawienie przygotowane przez uczniów czwórki

według scenariusza pani Wachowicz ilustrowało drogę oraz credo życiowe i wartości, jakim hołdował patron naszej szkoły. W kronice szkolnej pozostała dedykacja naszego gościa:

„Kochani Kościuszkowcy toruńscy! Dziękuję za nasze wspólne wojowanie pod sztandarami Naczelnika wedle jego przesłania »Łączmy serca, łączmy ręce najściślej« w obronie Rzeczypospolitej, zawsze niepospolitej”.

27 lutego 2004 roku gościł w IV LO wybitny astrofizyk, profesor Uniwersytetu Stanowego w Pensylwanii i UMK w Toruniu pan Aleksander Wolszczan. Mimo bardzo napiętego rozkładu zajęć prof. Wolszczan zechciał znaleźć czas, by spotkać się z uczniami naszej szkoły. Spotkanie rozpoczęło się krótkim wprowadzeniem, w którym opowiedział o swojej drodze naukowej, o studiach na UMK, o szansach, jakie dał mu wyjazd na stypendium do Niemiec, a następnie o najważniejszym odkryciu, którego dokonał, tzn. odkryciu pierwszego pozasłonecznego układu planetarnego. Mówił także o swoich bieżących zainteresowaniach i pracach naukowych związanych z poszukiwaniem dalszych układów planetarnych i być może wykryciem na nich śladów życia. Z wielką skromnością wypowiadał się na temat swoich osiągnięć naukowych, przypisując je w dużej mierze... szczęściu. Uczniowie ciekawi byli szczegółów kariery naukowej profesora Wolszczana oraz zadawali pytania dotyczące aktualnie prowadzonych przez niego prac. Profesor zachęcał do pracy naukowej i wskazywał na istniejące perspektywy rozwoju, które obecnie są znacznie większe niż w czasie, gdy rozpoczął swą przygodę z nauką. W trakcie wspólnych zdjęć przy profesorze Wolszczanie stanął trzykrotny finalista Olimpiady Astronomicznej, Piotr Kokocki, być może przyszły odkrywca nowych galaktyk.

Profesor Aleksander
Wolszczan z wizytą
w IV LO

W czerwcu 2005 r. mieliśmy zaszczyt gościć w IV LO Profesor Elżbietę Zawacką, pułkownik AK, uczestniczkę walk w czasie Powstania Warszawskiego, jedyną kobietę wśród Cichociemnych – elitarnej jednostki kurierów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Celem wizyty była prezentacja opus vitae Pani Profesor – „Słownika biograficznego kobiet odznaczonych Orderem Wojennym Virtuti Militari”, przygotowanego przez toruńską Fundację „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek”.

Propagując wiedzę o wojennych zasługach „połowy narodu, którą stanowią kobiety”, Pani Profesor nie mogła nie odpowiedzieć na pytania dotyczące jej konspiracyjnej działalności, niesamowitych, filmowych

wręcz przygód czy powojennych prześladowań i szykan ze strony władz komunistycznych.

Trudno nie odnotować w historii „Czwórki”, że pani profesor Zawacka była w 1948 roku nauczycielem tej szkoły, a w roku 1996 nasi uczniowie uczestniczyli z programem artystycznym w uroczystości V Zjazdu „Zagrody”, jednego z wydziałów Armii Krajowej.

Niepowtarzalny nastrój spotkania, młodzieńcza witalność i poczucie humoru naszego gościa wytworzyły autentyczną więź między pokoleniami, skoro jeden z uczniów, Michał Oleksowicz, napisał potem:

„Jestem głęboko przekonany, że nigdy nie zapomnę opowieści Cichociemnej o akcji z lutego 1943 r. Wówczas to Elżbieta Zawacka, ruszając samotnie jako emisariuszka Komendanta Głównego AK przez Niemcy, Francję, Andorę, Hiszpanię i Gibraltar dotarła do Sztabu Naczelnego Wodza w Londynie. Ta opowieść o „nawet inteligentnej kobiecie” – tak określił ją jeden z polskich żołnierzy w Londynie – wzbogacona nie-
zwykłym poczuciem humoru prelegentki, stała się cudowna lekcją miłości do Ojczyzny.(...) Pani Prof. Zawacka, świadoma prawdy zawartej w sentencji „verba docent, exempla trahunt”, rozpałała w młodym człowieku przykładem swego życia głęboką wiarę w wartości, jakie niosą poświęcenie, miłość, służba bliźniemu i ojczyźnie...”

Z MYŚLĄ O INNYCH – WOLONTARIAT I DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA W IV LO

Tradycją czwórki jest pomoc innym ludziom. W szkole funkcjonuje Koło Caritas, współpracujemy z Polską Akcją humanitarną Janiny Ochojskiej. Jednak chyba najdłuższą i najbardziej regularną formą wolontariatu jest regularna opieka nad niepełnosprawnymi dziećmi w ramach praktyk programowych uczniów autorskich klas o nastawieniu medycznym, prowadzona pod opieką nauczycielek: prof. A. Pierzkalskiej, prof. A. Ossowskiej i prof. M. Białek. We współpracy z fundacją „Daj szansę” i „Fundacją Ducha” młodzież w rozmaity sposób zajmuje się chorymi. To współpraca jest cenna dla obu stron. Przyszli medycy mają możliwość zapoznać się z problematyką metod rehabilitacyjnych i specyfiką konstrukcji psychologiczno-społecznej chorego, dla dziecka to często jedyny kontakt ze sprawną młodzieżą, a dla rodziców cenna pomoc. W związku z tym, że opieka nad niepełnosprawnymi dziećmi i pomoc w ich usprawnianiu wymaga poinstruowania ze strony specjalisty, nawiązaliśmy współpracę z panią mgr Iloną Modrzejewską z Miejskiego Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży oraz panią mgr Katarzyną Kalisz z Poradni Rehabilitacyjnej „ReVITA”, które przybliżają uczniom najważniejsze aspekty opieki nad dziećmi z porażeniem mózgowym. Rodzice Ani Bober napisali do szkoły: „Paulina Buśkiewicz, Marta Słoniecka, Agnieszka Górską to

osoby wrażliwe, reagujące na potrzeby naszej niepełnosprawnej córki. Dzięki ich pomocy Ania może stawać się coraz bardziej sprawna. Prosimy więc, ażeby praca waszych uczennic była wzorem dla innych uczniów waszej szkoły.”

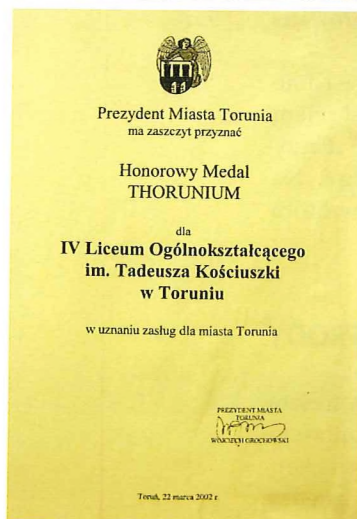
Polska Akcja Humanitarna wyróżniła Romana Koziołka, który „Nie szczędząc sił ani wakacyjnego czasu pracował ciężko kwestując, sortując i pakując dary dla mieszkańców zalanych podczas powodzi gmin”. Grupa uczniów z klasy IVe włączyła się do akcji Stowarzyszenia „Dzieciom Starówki Torunia”, pomagając młodszym kolegom w nauce.

„Rzuc groszaka na zwierzaka” to akcja charytatywna, którą zapoczątkował i organizował przez cały swój pobyt w IV Liceum Paweł Jurkiewicz, wówczas uczeń klasy z rozszerzonym językiem angielskim. Odbiło się pięć jej edycji, nie tylko zresztą w „Czwórcę”, ponieważ dzięki aktywności organizatora przeniosła się ona do trzydziestu szkół Torunia i okolic. Paweł wraz z kolegami zbierał pieniądze dla bezdomnych psów i kotów. Za ponad 8 tys. zł. zakupiono 1,7 tony karmy dla schronisk. W 2003 roku Paweł został za swoją działalność uhonorowany Srebrną Karetą Nowości.

W kwietniu 2004 roku uczniowie klasy IIa zorganizowali w Kinie Grunwald „Koncert dla Łukasza”, imprezę charytatywną, której celem była pomoc choremu koledze. Koło Teatralne wystawiło sztukę „Parzyści”, a także gościnnie wystąpiły zespoły tańca Rytmix i Akra. Na widowni zgromadziła się młodzież z różnych toruńskich liceów, która wsparła inicjatywę uczniów „Czwórki”.

WYRÓŻNIENIA I NAGRODY

Trudno mówić o własnych sukcesach i nagrodach. Nie one są zresztą naszym celem, a raczej przyjemnym, choć „ubocznym” rezultatem pracy uczniów i nauczycieli. W czwórcę, w różnych olimpiadach i konkursach startuje co roku ponad dwustu uczniów. Poszerzanie wiedzy i umiejętności, twórcze rozwijanie intelektu i naukowa przygoda to główne cele pracy w tych formach. Ich rezultatem są laury dla najlepszych. Wyniki w olimpiadach przedmiotowych stały się głównym kryterium oceny szkół w rankingu, który w latach 90. sporządzał Polski Komitet UNESCO, a później „Rzeczpospolita” we współpracy z oświatowym czasopiśmem „Perspektywy”. W rankingach tych uzyskiwaliśmy wysokie miejsca. W 1996r. uplasowaliśmy się na 3 miejscu w Polsce, a rok później na drugim, w 1999 na piątym, a w 2002r. na ósmym. W całej ostatniej dekadzie „trzymaliśmy poziom”, IV LO pozostawało w gronie kilkunastu najlepszych szkół w kraju i dzierżyło palmę pierwszeństwa w regionie. Za te osiągnięcia zostaliśmy uhonorowani w 1998r. przez panią marszałek Alicję Grześkowiak, która odwiedziła szkołę, Medalem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Pani dyrektor Jolanta Krawczyk odbiera z rąk wiceprezydenta Jerzego Janczarskiego Medal Thorunium

Dostrzegano nas też w rodzinnym mieście i regionie. W 1996 roku pani dyrektor Jolanta Krawczyk odebrała w auli Akademii Muzycznej w Bydgoszczy statuetkę Feliksa, nagrodę przyznawaną przez „Gazetę Wyborczą” za szczególne osiągnięcia w różnych dziedzinach. Wyróżniono nas za zasługi w rozwoju regionu w dziedzinie oświaty. Warto wspomnieć, że wśród laureatów nagrody był wybitny dziennikarz i prozaik Ryszard Kapuściński.

Medal „Thorunium” IV LO otrzymało z rąk wiceprezydenta miasta, pana Jerzego Janczarskiego 22 marca 2002 roku, w trakcie obchodów święta szkoły w Auli UMK. Uważamy to za szczególne wyróżnienie, ponieważ związane jest z rodzinnym miastem, najbliższą nam częścią ojczyzny i podkreśla nasze niepoślednie w nim miejsce. Medal przyznawany jest osobom lub instytucjom szczególnie zasłużonym dla miasta, a po raz pierwszy otrzymała go placówka oświatowa. Władze w imieniu mieszkańców wyróżniły szkołę, która może się poszczycić 628 finalistami i laureatami olimpiad, która w ogólnopolskim rankingu liceów zdobyła, licząc łącznie, 4 miejsce w kraju, która wreszcie na co dzień rzetelnie i twórczo kształci setki swoich uczniów nie tyle z myślą o medalach, ile o ich wszechstronnym rozwoju i przyszłości.

W 2003 roku Wojewoda Kujawsko-Pomorski Roman Kosieniak w uznaniu dotychczasowych osiągnięć szkoły wręczył pani dyrektor J.Krawczyk pamiątkowy ryngraf podkreślając, iż sukces jest „rezultatem harmonijnego współdziałania nauczycieli i uczniów”.

Sukcesów szkoły nie byłoby bez zaangażowania nauczycieli, których pracę równie często doceniano. W 1996 r. pan Henryk Pawłowski po raz drugi otrzymał tytuł Nauczyciela Roku, przyznawany przez Fundację Innowacja. W 1998 roku uhonorowany został nagrodą Feliksa, przyznawaną przez Gazetę Wyborczą.